

Hemchandracharya North Gujarat University PHD Exam

Exam Name : HNGU_PHD_Education_02.02.2024_12.00 PM TO 02:00 PM

Exam Date : 2024-02-02

Exam Time : 12:00:00 PM To 02:00:00 PM

Total Marks : 100

Note : The correct answer is indicated by the green color. સાચો જવાબ લીલા રંગ દ્વારા સૂચવવામાં આવે છે.

Question List:

Section: Section-A

- Identify the tense used in the following sentence:
I have been working on the problem. [1 Mark]
  - Present continuous
  - **Present Perfect Continuous**
  - Past Perfect
  - Past Continuous
- For me, breakfast is .....best meal for the day. [1 Mark]
  - A
  - An
  - **The**
  - None of these
- Throw this pen ..... the dustbin. [1 Mark]
  - **Into**
  - In
  - None
  - On
- Synonyms of 'Fostering' [1 Mark]
  - Safeguarding
  - Neglecting
  - Ignoring
  - **Nurturing**
- This is a good.....for picnic. [1 Mark]
  - Plot
  - **Spot**
  - Scene
  - Landscape

- Which protocol provides e-mail facility among different host - કયો પ્રોટોકોલ વિવિધ હોસ્ટ વચ્ચે ઇ-મેઇલ સુવિધા પ્રદાન કરે છે? [1 Mark]
  - FTP
  - **SMTP**
  - TELNET
  - SNMP
- Which of the following is not an operating system? - નીચેના માંથી કઈ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ નથી? [1 Mark]
  - DOS
  - Linux
  - Windows
  - **Oracle**
- Which can be used for quick access to commonly used commands and tools? - જેનો ઉપયોગ સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતા આદેશો અને સાધનોની ઝડપી એક્સેસ માટે થઈ શકે છે? [1 Mark]
  - Status bar
  - **Tool bar**
  - Menu bar
  - Title bar
- What are inserted as a cross reference in word? - Word માં કોસ રેફરન્સ તરીકે શું દાખલ કરવામાં આવે છે? [1 Mark]
  - Placeholders
  - Bookmarks
  - Objects
  - **Word fields**
- Which command will you choose to convert a column of data into row? - માહિતી(data)ના સ્તંભ(column)ને હરોળ(row)માં રૂપાંતરિત કરવા માટે તમે કયો આદેશ પસંદ કરશો? [1 Mark]
  - Cut and paste
  - **Paste special > Transpose**
  - Both - ઉપરોક્ત બંને
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- Book: Cover:: Painting: ? - બુક: કવર:: પેઇન્ટિંગ: ? [1 Mark]
  - Wall - દીવાલ
  - Example - ઉદાહરણ
  - Colour - રંગ
  - **Frame - ફ્રેમ**
- 1. 6 : 72 :: 8 : ? [1 Mark]
  - 88
  - 107
  - **96**
  - 75
- Laugh : Joy :: Weep : ? - હસવું : આનંદ :: રડવું : ? [1 Mark]
  - **Grief - દુઃખ**
  - Remorse - પસ્તાવો
  - Penalty - દંડ
  - Baby - બાળક
- Choose the word which is different form the rest. - જે શબ્દ જુદો જુદો હોય તે બાકીના સ્વરૂપમાં પસંદ કરો. [1 Mark]
  - **Remorse**
  - Grief
  - Weep
  - Laugh

- Cap - કેપ
- Turban - પાઘડી
- Hat - ટોપી
- Veil - વડદો

- If SUMMER is coded RUNNER, the code for WINNER is -
જો SUMMER ને RUNNER કોડેડ કરવામાં આવે, તો WINNER માટેનો કોડ હશે- [1 Mark]

- SUITER
- VIOUER
- WALKER
- SUFFER

- What is the aim of educational research? - શૈક્ષણિક સંશોધનનો હેતુ શું છે? [1 Mark]

- Identifying major problems needed to be solved - જેનો ઉકેલ લાવવાની જરૂર છે એવી મુખ્ય સમસ્યાઓની ઓળખ કરવી.
- Searching for the new facts and principles underlying the process of education-
- Identifying the aims of education - શિક્ષણના ઉદ્દેશ્યોની ઓળખ
- Identifying the values that needed to be included in the pupils વિદ્યાર્થીઓમાં સમાવવા માટે જરૂરી મૂલ્યોની ઓળખ કરવી.

- Criteria of good research is written by - સારા સંશોધનના માપદંડ.....દ્વારા લખવામાં આવ્યા છે. [1 Mark]

- James Harold Fox - જેમ્સ હેરોલ્ડ ફોક્સ
- PV Young - પીવી યંગ
- Karl Popper - કાર્લ પોપર
- Delta Kappan - ડેલ્ટા કપ્પન

- Research is an organized and systematic enquiry, is defined by - સંશોધન એ સંગઠિત અને વ્યવસ્થિત તપાસ છે, જે..... દ્વારા વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી છે. [1 Mark]

- Kerlinger - કર્લિંગર
- Emroy - એમરોય
- Marshall - માર્શલ
- PV Young - પીવી યંગ

- An investigator uses two matched groups to compare effectiveness of two methods of teaching science. This study would come in the ambit of વિજ્ઞાન શીખવવાની બે પદ્ધતિઓની અસરકારકતાની તુલના કરવા માટે તપાસકર્તા બે બંધબેસતા જૂથોનો ઉપયોગ કરે છે. આ અભ્યાસ .....ના દાયરામાં આવશે. [1 Mark]

- experimental study - પ્રાયોગિક અભ્યાસ
- causal comparative study - કાર્યકારણ તુલનાત્મક અભ્યાસ
- descriptive survey study - વર્ણનાત્મક સર્વેક્ષણ અભ્યાસ
- phenomenological study - ઘટનાત્મક અભ્યાસ

- In the formation of research problems for educational studies using quantitative paradigms, a sequence of logical steps has to be followed usually in a particular order. From the list given below, select an appropriate sequence from the code.---સંખ્યાત્મક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને શૈક્ષણિક અધ્યયન માટે સંશોધન સમસ્યાઓની રચનામાં, સામાન્ય રીતે ચોક્કસ ક્રમમાં તાર્કિક પગલાઓના ક્રમને અનુસરવો પડે છે. નીચે આપેલી યાદીમાંથી, કોડમાંથી યોગ્ય ક્રમ પસંદ કરો.

1. Deciding the specific problem. --- ચોક્કસ સમસ્યાનો નિર્ણય લેવો.
2. Determining the field of study. --- અભ્યાસનું ક્ષેત્ર નક્કી કરવું.
3. Identifying the variables involved. --- તેમાં સામેલ ચલોને ઓળખવા.
4. Evaluating on the basis of personal and academic suitability of the problem--સમસ્યાની વ્યક્તિગત અને શૈક્ષણિક યોગ્યતાના આધારે મૂલ્યાંકન કરવું. [1 Mark]

- 1, 2, 4, 3
- 2, 4, 3, 1
- 3, 4, 2, 1
- 2, 1, 3, 4

- If a researcher wants to study achievement in a school subject with respect to the intelligence than he has to take

જો કોઈ સંશોધક શાળાના વિષયમાં સિદ્ધિનો અભ્યાસ બુદ્ધિના સંદર્ભમાં કરવા માંગે છે, તો તેણે..... લેવું જોઈએ, [1 Mark]

- one variable in nominal scale and other in interval scale - એક ચલ સંખ્યાત્મક માપ પદ્ધતિમાં અને બીજો અંતરાલ માપ પદ્ધતિમાં
- both the variables in interval scale - બંને ચલો અંતરાલ માપમાં
- **both the variables in ratio scales - બંને ચલો ગુણોત્તર માપ પદ્ધતિમાં**
- one variable in interval scale and other in ratio scale - બંને ચલો ગુણોત્તર માપ પદ્ધતિમાં

- A hypothesis in educational research need not be - શૈક્ષણિક સંશોધનમાં પૂર્વધારણા હોવી જરૂરી નથી [1 Mark]

- compatible with well attested theories and models - સારી રીતે પ્રમાણિત સિદ્ધાંતો અને મોડેલો સાથે સુસંગત
- logically consistent and pertinent to the question under consideration - તાર્કિક રીતે સુસંગત અને વિચારણા હેઠળના પ્રશ્ન સાથે સુસંગત
- **capable of establishing generalizations that can be applied in many areas of education or other fields**
શિક્ષણ અથવા અન્ય ક્ષેત્રોમાં લાગુ કરી શકાય તેવા સામાન્યીકરણો સ્થાપિત કરવામાં સક્ષમ
- precise and plausible - ચોક્કસ અને બુદ્ધિગમ્ય

- Assertion (A) In ex-post facto research, the researcher does not have control on independent variables.

Reason (R) Manifestation of independent variables have already occurred.

નિવેદન (A) એક્સ પોસ્ટ-ફેક્ટો સંશોધન (હકીકતોને પાછળથી તપાસવાની સંશોધન પદ્ધતિ)માં, સંશોધકને સ્વતંત્ર ચલો પર નિયંત્રણ હોતું નથી.

કારણ (R) સ્વતંત્ર ચલોની અભિવ્યક્તિ થઈ ચૂકી છે. [1 Mark]

- Both A and R are true and R is the correct explanation of A -- A અને R બંને સાચા છે અને R એ Aની સાચી સમજૂતી છે
- **Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A - - b.A અને R બંને સાચા છે, પરંતુ R એ Aની સાચી સમજૂતી નથી.**
- Both A and R is true -A અને R બંને સાચા છે
- A is false, but R is true - A ખોટું છે, પરંતુ R સાચું છે.

- If two variables X and Y have significant negative correlation, which of the following statement is true?

જો બે ચલ X અને Y નોંધપાત્ર નકારાત્મક સહસંબંધ ધરાવતા હોય, તો નીચેનામાંથી કયું વિધાન સાચું છે? [1 Mark]

- X causes variation in Y - X એ Y માં ભિન્નતાનું કારણ બને છે
- Y causes variation in X - Y એ X માં ભિન્નતાનું કારણ બને છે
- **X and Y vary together - X અને Y એક સાથે બદલાય છે**
- X and Y cause each other to vary -- X અને Y એક બીજાને અલગ તારવવાનું કારણ બને છે

- Which of the following variable is discrete? - નીચેનામાંથી કયું ચલ સ્વતંત્ર છે? [1 Mark]

- Achievement - સિદ્ધિ
- Intelligence - બુદ્ધિ
- Aptitude - અભિયોગ્યતા
- **Attribute - લક્ષણ**

- Which is a focus group technique? - ફોકસ ગ્રુપ ટેકનિક કઈ છે? [1 Mark]

- It is a method of research, involving the observations of a small group - તે સંશોધનની એક પદ્ધતિ છે, જેમાં નાના જૂથના નિરીક્ષણો શામેલ છે
- It is a quantitative research method, involving structured interview, using closed questions in a large group of people તે એક માત્રાત્મક સંશોધન પદ્ધતિ છે, જેમાં લોકોના વિશાળ જૂથમાં બંધ પ્રશ્નોનો ઉપયોગ કરીને માળખાગત ઇન્ટરવ્યૂ શામેલ છે
- **It is a method of interviewing, which involves more than one and usually four interviews**

તે ઇન્ટરવ્યુ લેવાની એક પદ્ધતિ છે, જેમાં એક કરતા વધુ અને સામાન્ય રીતે ચાર ઇન્ટરવ્યુ શામેલ છે

▪ None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ

• Which of the following is/are feature(s) of close-ended questions?

નીચેનામાંથી કયું ક્લોઝ એન્ડેડ (નિશ્ચિત જવાબી) પ્રશ્નોનું લક્ષણ છે? [1 Mark]

- Speed of completion is fast - સમાપ્તિની ઝડપ ઝડપી છે
- Low exploratory nature - નીચી સંશોધનાત્મક પ્રકૃતિ
- Easy to prepare - તૈયાર કરવામાં સરળ
- **Both Speed of completion is fast & Low exploratory nature બંને (સમાપ્તિની ઝડપ ઝડપી છે) & (નીચી સંશોધનાત્મક પ્રકૃતિ)**

• Which of the following is not correctly matched? - નીચેનામાંથી કયું યોગ્ય રીતે મેળ ખાતું નથી? [1 Mark]

- Achievement test - Content validity - સિદ્ધિ પરીક્ષણ - સામગ્રીની માન્યતા
- Aptitude test - Predictive validity - અભિયોગ્યતા કસોટી - આગાહીની માન્યતા
- **Reasoning test - Content validity - તર્ક કસોટી - સામગ્રીની માન્યતા**
- Personality test - Concurrent validity - વ્યક્તિત્વ પરીક્ષણ - સમવર્તી માન્યતા

• A well-defined aggregate, from which a researcher selects some representative units for study purpose is called

એક સુ-વ્યાખ્યાયિત એકંદર, જેમાંથી સંશોધનકર્તા અભ્યાસના હેતુ માટે કેટલાક પ્રતિનિધિ એકમોની પસંદગી કરે છે તેને કહેવામાં આવે છે [1 Mark]

- sample - નમૂનો
- universe- દુનિયા
- **population - વ્યાપવિશ્વ**
- representation portion - પ્રતિનિધિત્વરૂપ ભાગ

• The structured interview is - સ્ટ્રક્ચર્ડ ઇન્ટરવ્યુ છે... [1 Mark]

- **used to derive more precise generalizations, in the early stages of investigation - તપાસના પ્રારંભિક તબક્કામાં, વધુ ચોક્કસ સામાન્યીકરણો મેળવવા માટે વપરાય છે**
- such as it calls for less versatility and on the spot adaptability on the part of the interviews - જેમ કે તે ઇન્ટરવ્યુના ભાગ પર ઓછી વૈવિધ્યતા અને સ્થળ પર અનુકૂળનક્ષમતા માટે કહે છે
- most useful, when insight into a particular situation in the early stages of investigation is called for - સૌથી વધુ ઉપયોગી, જ્યારે તપાસના પ્રારંભિક તબક્કામાં કોઈ ચોક્કસ પરિસ્થિતિની આંતરદૃષ્ટિ માટે કહેવામાં આવે છે
- more flexible than the unstructured interview - અનસ્ટ્રક્ચર્ડ(અનૌપચારિક) ઇન્ટરવ્યુ કરતા વધુ લવચીક

• Which is not a correct statement? - કયું વિધાન સાચું નથી? [1 Mark]

- A test can be reliable, without being valid - પરીક્ષણ વિશ્વસનીય હોઈ શકે છે, માન્ય થયા વિના
- **A test cannot be valid, without being reliable - ચકાસણી માન્ય રાખી શકાતી નથી, વિશ્વસનીય બન્યા વિના**
- A test can be both reliable and valid - પરીક્ષણ વિશ્વસનીય અને માન્ય બંને હોઈ શકે છે
- A test can be valid, without being reliable - વિશ્વસનીય બન્યા વિના, પરીક્ષણ માન્ય હોઈ શકે છે

• What best describes the Likert's technique of attitude measurement? - લિકર્ટની એટિટ્યૂડ માપનની ટેકનિકનું શ્રેષ્ઠ વર્ણન શું કરે છે? [1 Mark]

- Subjects indicate whether they agree with each of a series of attitude statements, which are equally spaced along an attitude continuum. વિષયો સૂચવે છે કે શું તેઓ એટિટ્યૂડ સ્ટેટમેન્ટની દરેક શ્રેણી સાથે સંમત થાય છે, જે એટિટ્યૂડ કન્ટિન્યુમ સાથે સમાન અંતરે છે.
- **Subjects indicate on five-point scales, the extent of their agreement with a set of attitude statements. વિષયો પાંચ-મુદ્દાના માપદંડો પર સૂચવે છે, વલણ નિવેદનોના સમૂહ સાથે તેમના કરારની હદ.**
- Subjects judge a particular concept on a series of bi-polar semantic scale. વિષયો ટ્રિ-ધ્રુવીય સિમેન્ટિક સ્કેલની શ્રેણી પર એક ચોક્કસ ખ્યાલનો નિર્ણય કરે છે.

- Subjects' response to an open-ended interview are coded by content analyst -
ઓપન-એન્ડેડ ઇન્ટરવ્યૂ માટે વિષયોના પ્રતિસાદને કન્ટેન્ટ એનાલિસ્ટ દ્વારા કોડ કરવામાં આવે છે.

• measures the extent of students learning, in a given content area. [1 Mark]

- Achievement test**
- Diagnostic test
- Aptitude test
- Readiness test

• Read the following statements about a laboratory experiment.

- It has relatively complete control of extraneous variables.
- Its results are applicable to real life situations.

Choose the correct option

પ્રયોગશાળાના પ્રયોગ વિશે નીચેનાં વિધાનો વાંચો.

- તે બાહ્ય ચલોનું પ્રમાણમાં સંપૂર્ણ નિયંત્રણ ધરાવે છે.
- તેનાં પરિણામો વાસ્તવિક જીવનની પરિસ્થિતિઓને લાગુ પડે છે.

સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો: [1 Mark]

- Both 1 and 2 are correct - 1 અને 2 બંને સાચા છે
- 1 is incorrect but 2 is correct - 1 એ ખોટું છે પરંતુ 2 એ સાચું છે**
- 1 is incorrect but 2 is correct - 1 કે 2 બંનેમાંથી કોઈ સાચું નથી
- only 1 is correct - ફક્ત 1 જ સાચું છે

• An investigator wants to study the vocational aspirations of visually challenged children in a wide geographical area. He should select his sample by using
એક તપાસકર્તા વિશાળ ભૌગોલિક ક્ષેત્રમાં દૃષ્ટિથી પડકારિત બાળકોની વ્યાવસાયિક આકાંક્ષાઓનો અભ્યાસ કરવા માંગે છે. તેણે..... નો ઉપયોગ કરીને તેના નમૂનાની પસંદગી કરવી જોઈએ [1 Mark]

- sample random sample - સાદી આકસ્મિક નમૂના પસંદગી
- purposive sampling - સહેતુક નમૂના પસંદગી
- stratified sampling - સ્તરિત નમૂના પસંદગી**
- convenient sampling - અનુકૂળ નમૂના પસંદગી

• Identify the non-probability sampling technique(s). - બિન સંભાવ્ય નમૂના પસંદગી પ્રયુક્તિ(ઓ)ને ઓળખો.

- Stratified random sampling - 1.સ્તરીકૃત નમૂના પસંદગી
- Systematic sampling - 2.યોજનાબદ્ધ નમૂના પસંદગી
- Snowball sampling - 3.નિયત હિસ્સા નમૂના પસંદગી
- Incidental sampling - 4.સહજ નમૂના પસંદગી [1 Mark]

- 1 and - અને 2
- 3 and - અને 4
- 2 and - અને 3
- 1 and - અને 4**

• An experimenter administered a pretest on both experimental and control groups and found that the pre-test means scores of the groups differ. Which of the following statistical techniques can address this difference in studying the impacts of independent variable?

એક પ્રયોગકર્તાએ પ્રાયોગિક અને નિયંત્રણ બંને જૂથો પર પૂર્વ કસોટીનું સંચાલન કર્યું અને શોધી કાઢ્યું કે પૂર્વ-પરીક્ષણનો અર્થ એ છે કે જૂથોના પ્રાપ્તકો જુદા પડે છે. નીચેના માંથી કઈ આંકડાકીય પ્રયુક્તિ સ્વતંત્ર ચલની અસરોનો અભ્યાસ કરવામાં આ તફાવતને દૂર કરી શકે છે? [1 Mark]

- Analysis of variance - વિચરણ પૃથક્કરણ
- Regression analysis - રીગ્રેશન વિશ્લેષણ
- T-test - T-ચકાસણી**
- Analysis of co-variance - સહ વિચરણ પૃથક્કરણ

• Interval scales have -અંતરાલ માપદંડો પાસે [1 Mark]

- no statistical value - આંકડાકીય કિંમત નથી
- no mathematical design - ગાણિતિક ડિઝાઇન નથી
- equal appearing units - સરખા દેખાતા એકમો છે**

- no equal appearing units - સરખા દેખાતા એકમો નથી
- Which scale is the simplest form of measurement? - માપનનું સૌથી સરળ સ્વરૂપ કઈ માપપદ્ધતિ છે? [1 Mark]
  - Interval scale - અંતરાલ માપપદ્ધતિ
  - **Nominal scale - ઓળખ માપપદ્ધતિ**
  - Ordinal scale - અનુક્રમ માપપદ્ધતિ
  - Ratio scale - ગુણોત્તર માપપદ્ધતિ
- If null hypothesis is rejected, when it is true, it indicates - જો શૂન્ય ઉત્કલ્પનાને નકારી કાઢવામાં આવે, જ્યારે તે સાચી હોય, ત્યારે તે..... સૂચવે છે. [1 Mark]
  - sampling error - નમૂના લેવાની ભૂલ
  - standard error - પ્રમાણભૂત ભૂલ
  - Type II error - પ્રકાર II ભૂલ
  - **Type I error - પ્રકાર I ભૂલ**
- The process of grouping of related facts into classes is called - સંબંધિત તથ્યોને વર્ગોમાં જૂથબદ્ધ કરવાની પ્રક્રિયાને કહેવામાં આવે છે. [1 Mark]
  - tabulation - સારણીયકરણ
  - **classification - વર્ગીકરણ**
  - pie-diagram - પાઇ ડાયગ્રામ
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- Which of the following is a non-parametric test? - નીચેનામાંથી કયો નોન-પેરામેટ્રિક ટેસ્ટ છે? [1 Mark]
  - Analysis of co-variance - સહ વિચરણ પૃથક્કરણ
  - Analysis of variance - વિચરણ પૃથક્કરણ
  - **Median test - મધ્યસ્થ પરીક્ષણ**
  - Critical ratio - ક્રીટિકલ ગુણોત્તર
- The value which cannot be determined graphically is - મૂલ્ય કે જે આલેખાત્મક સ્વરૂપે નિશ્ચિત કરી શકાતું નથી તે..... છે. [1 Mark]
  - **median - મધ્યસ્થ**
  - mean - મધ્યક
  - frequency table - આવૃત્તિ કોષ્ટક
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- Parametric and non-parametric are - પ્રાયલિય અને બિન- પ્રાયલિય છે: [1 Mark]
  - terms used in medical practice - તબીબી પ્રેક્ટિસમાં વપરાતા શબ્દો
  - general tests of statistical relevance - આંકડાકીય સુસંગતતાના સામાન્ય પરીક્ષણો
  - **two main groups of statistical significance tests - આંકડાકીય મહત્વના પરીક્ષણોના બે મુખ્ય જૂથો**
  - alternative to standard deviation test - પ્રમાણભૂત વિચલન ચકાસણીનો વિકલ્પ
- ANOVA is ___ANOVA..... છે. [1 Mark]
  - **a one-way analysis of variance - એક માર્ગીય વિચરણ પૃથક્કરણ**
  - a government body which collects social statistics - એક સરકારી સંસ્થા જે સામાજિક આંકડા એકત્રિત કરે છે
  - the name of a statistical software package - આંકડાકીય સોફ્ટવેર પેકેજનું નામ
  - a two-way analysis of variance - દ્વિ-માર્ગીય વિચરણ પૃથક્કરણ
- The coefficient value of correlation lies between - સહસંબંધનું ગુણાંક મૂલ્ય આની વચ્ચે આવેલું છે [1 Mark]
  - **0 to 1**
  - -1 to 1

- 0 to -1
  - 1 to-10
- Percentile scores assume a scale of measurement called - પ્રતિશત પ્રાસાંકો માપનનો માપદંડ ધારણ કરે છે, જેને કહે છે - [1 Mark]
    - Nominal scale - ઓળખ માપપદ્ધતિ
    - **Ordinal scale - અનુક્રમ માપપદ્ધતિ**
    - Interval scale - અંતરાલ માપપદ્ધતિ
    - Ratio scale - ગુણોત્તર માપપદ્ધતિ
  - The purpose of methodology section of qualitative studies is to - ગુણાત્મક અભ્યાસોની કાર્યપ્રણાલી વિભાગનો હેતુ છે- [1 Mark]
    - show how researcher inter-relations will be made - સંશોધક આંતર-સંબંધો કેવી રીતે બનાવશે તે બતાવવાનો
    - present the focus of the study - અભ્યાસનું કેન્દ્રબિંદુ રજૂ કરવું
    - provide general background of the study - અભ્યાસની સામાન્ય પૃષ્ઠભૂમિ પુરી પાડવી
    - **describe the overall design of the study - અભ્યાસની એકંદર ડિઝાઇનનું વર્ણન કરવું**
  - Internal reliability in qualitative research design, refers to - ગુણાત્મક સંશોધન ડિઝાઇનમાં આંતરિક વિશ્વસનીયતા, આનો સંદર્ભ આપે છે [1 Mark]
    - information selection - જાણકારી પસંદગી
    - **inter-observer reliability - આંતર-નિરીક્ષકની વિશ્વસનીયતા**
    - extent to which the results approximate the reality - તે હદ કે જેના પરિણામો વાસ્તવિકતાને અંદાજીત કરે છે
    - accuracy of measures - માપોની ચોકસાઈ
  - in research situations, non-parametric statistics is used for -- સંશોધનની પરિસ્થિતિઓમાં, બિન-પ્રાયલિય આંકડાશાસ્ત્રનો ઉપયોગ આના માટે થાય છે- [1 Mark]
    - **nominal data - ઓળખ માહિતી**
    - ordinal data - અનુક્રમ માહિતી
    - interval data - અંતરાલ માહિતી
    - ratio data - ગુણોત્તર માહિતી

Section: Section-B

- Education is made from three Latin word: - શિક્ષણ ત્રણ લેટિન શબ્દો પરથી બનાવવામાં આવ્યું છે: [1 Mark]
  - Edictive, Educare, Educo - એડિક્ટિવ, એજ્યુકેર, એડ્યુકો
  - Edio, Edicto, Educere - એડિયો, એડિક્ટો, એડ્યુસેરે
  - **Educare, Educere, Educo - એજ્યુકેટ, એજ્યુકેટ, એજ્યુકો**
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- What are the three components of the educational process? -- શૈક્ષણિક પ્રક્રિયાના ત્રણ ઘટકો કયા છે? [1 Mark]
  - Education, teacher and book - શિક્ષણ, શિક્ષક અને પુસ્તક
  - **Teacher student and environment - શિક્ષક, વિદ્યાર્થી અને પર્યાવરણ**
  - Teaching, learning and practice - શિક્ષણ, શીખવું અને પ્રેક્ટિસ કરવી
  - Direction, instruction and skill -- દિશા, સૂચના અને કૌશલ્ય
- What is the goal of an education, according to an idealism? -- એક આદર્શવાદ પ્રમાણે શિક્ષણનું ધ્યેય શું છે? [1 Mark]
  - Perfect adaptation to an environment - પર્યાવરણ માટે સંપૂર્ણ અનુકૂલન
  - **Realization of moral values - નૈતિક મૂલ્યોની પ્રાપ્તિ**
  - Satisfaction of human wants - માનવીની ઇચ્છાઓનો સંતોષ

- Cultivation of dynamic, adaptable mind, which will be resourceful and enterprising in all situations
ગતિશીલ, અનુકૂલનશીલ મનની ખેતી, જે તમામ પરિસ્થિતિઓમાં સાધનસંપન્ન અને સાહસિક હશે
- According to existentialists, the teacher should allow the children -- અસ્તિત્વવાદીઓના મતે, શિક્ષકે બાળકોને મંજૂરી આપવી જોઈએ. [1 Mark]
  - to think about the problems of life -- જીવનની સમસ્યાઓ વિશે વિચારવું
  - to think critically -- આલોચનાત્મક રીતે વિચારવું
  - to understand the meaning and purpose of existence -- અસ્તિત્વનો અર્થ અને હેતુ સમજવા માટે
  - **All of these - ઉપરોક્ત તમામ**
- In dealing with the problems of education, which of the following combinations will be supported by a teacher of Marxist orientation?
  1. The aim of education is to help in the creation of a classless society.
  2. Science and technology help in the development of society.
  3. Individual freedom accelerates the progress of society.
  4. Progress of society implies subsequent changes in the means of education.

શિક્ષણની સમસ્યાઓનો સામનો કરવામાં, નીચેના માંથી કયા સંયોજનો માર્ક્સવાદી અભિગમના શિક્ષક દ્વારા ટેકો આપવામાં આવશે?

(૧) શિક્ષણનો હેતુ વર્ગવિહીન સમાજના નિર્માણમાં મદદરૂપ થવાનો છે.
 (૨) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી સમાજના વિકાસમાં મદદરૂપ થાય છે.
 (૩) વ્યક્તિગત સ્વાતંત્ર્ય સમાજની પ્રગતિને વેગ આપે છે.
 (૪) સમાજની પ્રગતિ શિક્ષણના માધ્યમોમાં અનુગામી ફેરફારો સૂચવે છે.

[1 Mark]

  - 1, 2 and 3
  - 1, 3 and 4
  - 2, 3 and 4
  - **1, 2 and 4**
- Which of the following statement is true about family? -- નીચેના માંથી કયું વિધાન કુટુંબ માટે સાચું છે? [1 Mark]
  - Family is an old institution. - પરિવાર એક જૂની સંસ્થા છે.
  - Family's origin can be traced. - કુટુંબનું મૂળ શોધી શકાય છે.
  - Family is a new institution - કુટુંબ એક નવી સંસ્થા છે.
  - **Family is an old institution and its origin is in obscurities - કુટુંબ એ એક જૂની સંસ્થા છે અને તેનું મૂળ અસ્પષ્ટતાઓમાં છે**
- Which of the following is not an aim of education, according to Swami Vivekananda? - સ્વામી વિવેકાનંદના મતે નીચેના માંથી કયું શિક્ષણનું ધ્યેય નથી? [1 Mark]
  - To bring about the innate perfection - જન્મજાત પૂર્ણતા લાવવા માટે
  - To integrate spirituality and science - આધ્યાત્મિકતા અને વિજ્ઞાનને સંકલિત કરવા
  - To develop national character - રાષ્ટ્રીય ચરિત્રનો વિકાસ કરવો
  - **To prepare the young students as social beings - યુવાન વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક પ્રાણી તરીકે તૈયાર કરવા**
- According to 'My Experiment with Truth' - સત્ય સાથે મારો પ્રયોગ' અનુસાર [1 Mark]
  - there is little significance of Hinduism - હિંદુ ધર્મનું બહુ ઓછું મહત્વ છે
  - **caste and classes have significance in Hinduism - હિંદુ ધર્મમાં જ્ઞાતિ અને વર્ગોનું મહત્વ છે**
  - caste and classes are baseless - જ્ઞાતિ અને વર્ગો પાયાવિહોણા છે
  - caste and classes are useless - જ્ઞાતિ અને વર્ગો નકામા છે
- Sri Aurobindo's idea of super mind implies that - શ્રી ઓરોબિંદોનો સુપર મનનો વિચાર સૂચવે છે કે [1 Mark]
  - Darwinian Theory is relevant; hence education cannot do much - ડાર્વિનની થિયરી પ્રસ્તુત છે; તેથી શિક્ષણ ઘણું બધું કરી શકતું નથી
  - **The task of a teacher is to uplift the awakened consciousness of human beings - શિક્ષકનું કાર્ય મનુષ્યની જાગૃત ચેતનાને ઉત્થાન આપવાનું છે**

- A teacher has to integrate psychology, biology and education in his/her teaching techniques એક શિક્ષકે મનોવિજ્ઞાન, જીવવિજ્ઞાન અને શિક્ષણને તેની / તેણીની શિક્ષણ તકનીકોમાં એકીકૃત કરવું પડશે
  - Education can achieve its divine purpose through mediation - મધ્યસ્થતા દ્વારા શિક્ષણ તેના દૈવી હેતુને પ્રાપ્ત કરી શકે છે
- Which policy refers teacher education as a continuous process? - કઈ નીતિ શિક્ષક શિક્ષણને સતત પ્રક્રિયા તરીકે સંદર્ભિત કરે છે? [1 Mark]
    - **NPE (1986)**
    - NPE (1968)
    - NCFTE (2009)
    - University Education Commission - યુનિવર્સિટી શિક્ષણ આયોગ (UGC)
- Vocationalisation of education in India was first recommended by -- ભારતમાં શિક્ષણના વ્યાવસાયિકરણની સૌપ્રથમ ભલામણ આના દ્વારા કરવામાં આવી હતી. [1 Mark]
    - Dr. Radhakrishnan Commission - ડૉ. રાધાકૃષ્ણન કમિશન
    - **Mudaliar Commission - મુદલિયાર કમિશન**
    - Kothari Commission - કોઠારી કમિશન
    - New Education Policy - નવી શિક્ષણ નીતિ
- Assertion (A) Adolescence is a period of storm and stress.
Reason (R) There is intensity in the expression of emotions coupled with absence of
વિધાન (A) કિશોરાવસ્થા એ તોફાન અને તાણનો સમયગાળો છે.
કારણ (R) સુસંગતતાની ગેરહાજરી સાથે લાગણીઓની અભિવ્યક્તિમાં તીવ્રતા હોય છે [1 Mark]
    - Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A - A અને R બંને સાચા છે, પરંતુ R એ A ની સાચી સમજૂતી નથી
    - **Both A and R are true and R is the correct explanation of A - A અને R બંને સાચા છે અને R એ A ની સાચી સમજૂતી છે**
    - A is correct, but R is false - A સાચું છે, પરંતુ R ખોટું છે
    - A is false, but R is true - A ખોટું છે, પરંતુ R સાચું છે
- In view of Piaget, the stage of development from the age 7 to 12 years is called - પિયાજેને ધ્યાનમાં રાખીને, 7 થી 12 વર્ષની વય સુધીના વિકાસના તબક્કાને કહેવામાં આવે છે- [1 Mark]
    - Sensory Motor - સંવેદન સ્નાયુલક્ષી
    - Preoperational - પૂર્વ-માનસિક ક્રિયાત્મક
    - **Concrete Operational - મૂર્ત-માનસિક ક્રિયાત્મક**
    - Formal Operational - ઔપચારિક માનસિક ક્રિયાઓ
- Which of the following types of intelligence reaches an optimal development ceiling? - નીચેના માંથી કયા પ્રકારની બુદ્ધિ મહત્તમ વિકાસ ટોચ મર્યાદા સુધી પહોંચે છે? [1 Mark]
    - Emotional intelligence - ભાવનાત્મક બુદ્ધિમત્તા
    - Social intelligence - સામાજિક બુદ્ધિમત્તા
    - **Cognitive intelligence - જ્ઞાનાત્મક બુદ્ધિમત્તા**
    - Spiritual intelligence - આધ્યાત્મિક બુદ્ધિમત્તા
- _ is an example of a primary reinforcing, whereas _____ is an example of a secondary reinforcing.
_ પ્રાથમિક પ્રબલિગનું ઉદાહરણ છે, જ્યારે _____ ગૌણ પ્રબલિગનું ઉદાહરણ છે. [1 Mark]
    - **A Candy bar, a gold star - એક કેન્ડી બાર, એક ગોલ્ડ સ્ટાર**
    - A gold star, money - સોનાનો તારો, પૈસા
    - Food, a drink - ખોરાક, એક પીણું
    - A gold star, candy -- એક સોનેરી તારો, કેન્ડી
- Who was the chief exponent of non-directive counselling? - નોન-ડાયરેક્ટિવ કાઉન્સેલિંગનો મુખ્ય પુસ્કર્તા કોણ હતો? [1 Mark]
    - Bordin - બોર્ડીન
    - BG Williamson - બી.જી.વિલિયમસન

- **Carl Rogers -કાર્લ રોજર્સ**
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- A teacher holds discussion with a student and enables him/her to select appropriate choice of subject at higher secondary stage. This type of guidance is called
એક શિક્ષક વિદ્યાર્થી સાથે ચર્ચા કરે છે અને તેને / તેણીને ઉચ્ચતર માધ્યમિક તબક્કે વિષયની યોગ્ય પસંદગી પસંદ કરવા માટે સક્ષમ બનાવે છે. આ પ્રકારના માર્ગદર્શનને કહેવામાં આવે છે [1 Mark]
    - Personal guidance - વ્યક્તિગત માર્ગદર્શન
    - **Educational guidance - શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન**
    - Vocational guidance - વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન
    - Psychological guidance - મનોવૈજ્ઞાનિક માર્ગદર્શન
- NCERT trains teachers for - એનસીઇઆરટી એ માટે શિક્ષકોને તાલીમ આપી [1 Mark]
    - secondary level - ગૌણ સ્તર
    - elementary level - પ્રાથમિક સ્તર
    - pre-school level - પ્રિ-સ્કૂલ સ્તર
    - **All of these - ઉપરોક્ત તમામ**
- What kind of barrier, does a professional face in the classroom? -- વર્ગખંડમાં વ્યાવસાયિકને કેવા પ્રકારનો અવરોધનો સામનો કરવો પડે છે? [1 Mark]
    - Cultural barrier - સાંસ્કૃતિક અવરોધ
    - Socio-economic difference - સામાજિક-આર્થિક તફાવત
    - **Both - બંને**
    - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- Curriculum improvement should be a _____ process. - અભ્યાસક્રમમાં સુધારો એ પ્રક્રિયા a _____ હોવી જોઈએ [1 Mark]
    - initial - પ્રારંભિક
    - last - છેલ્લું
    - **continuous - સતત**
    - internal - આંતરિક
- National Curriculum Framework for Teacher Education in India 2009 was developed by -- ભારતમાં શિક્ષક શિક્ષણ માટે રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ માળખું 2009 દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યું હતું [1 Mark]
    - NCERT
    - NUEPA
    - **NCTE**
    - NAAC
- Summative evaluation implies -યોગાત્મક મૂલ્યાંકન સૂચિત કરે છે- [1 Mark]
    - use of daily quizzes - દૈનિક ક્વિઝનો ઉપયોગ
    - monitoring of learning through homework - હોમવર્ક દ્વારા શીખવાની દેખરેખ
    - **terminal tests -અંતિમ કસોટીઓ**
    - weekly grading of students - વિદ્યાર્થીઓનું સાપ્તાહિક ગ્રેડિંગ
- Rating scale is a standard device for - રેટિંગ સ્કેલ એ તેની માટે મૂળભૂત ઉપકરણ છે [1 Mark]
    - recording - રેકોર્ડ કરી રહ્યા છે
    - qualitative judgement - ગુણાત્મક નિર્ણય
    - quantitative judgement - માત્રાત્મક નિર્ણય
    - **All of these - ઉપરોક્ત તમામ**
- Which is not an advantage of checklist? - જે ચેકલિસ્ટનો ફાયદો નથી? [1 Mark]
    - Checklist is adapted to most subject matter's areas. - ચેકલિસ્ટ મોટા ભાગના વિષય વસ્તુના ક્ષેત્રોમાં અનુકૂળ છે.

- Checklist is useful in evaluating those learning. - ચેકલિસ્ટ તે ભણતરના મૂલ્યાંકનમાં ઉપયોગી છે.
  - **Checklist does not indicate quality of performance--ચેકલિસ્ટ કાર્યક્ષમતાની ગુણવત્તા સૂચવતું નથી.**
  - Process, record observation. - પ્રક્રિયા, રેકોર્ડ નિરીક્ષણ.
- Which of the following is/are the advantage (s) of the reflective journal? -- નીચેનામાંથી કયો લાભ પ્રતિબિંબિત જર્નલનો છે/શું છે? [1 Mark]
- Time consuming for grading. - ગ્રેડિંગ માટે સમય લાગે છે
  - Difficult for objective marking. - હેતુલક્ષી ગુણાંકન માટે મુશ્કેલ છે
  - **Active learning. - સક્રિય શિક્ષણ.**
  - Clear guidelines needed, as to what should be included in the reflective journal --પ્રતિબિંબિત જર્નલમાં શું શામેલ કરવું જોઈએ તે અંગે સ્પષ્ટ માર્ગદર્શિકા જરૂરી છે
- Which one of the following will be the most appropriate description of 'Educational technology'? - એજ્યુકેશનલ ટેકનોલોજી'નું સૌથી યોગ્ય વર્ણન નીચેનામાંથી કયું હશે? [1 Mark]
- Educational Technology is an effective use of hardware for optimizing learning outcomes in a school.
શૈક્ષણિક તકનીકી એ શાળામાં શીખવાના પરિણામોને સમૃદ્ધ કરવા માટે હાર્ડવેરનો અસરકારક ઉપયોગ છે.
  - **Educational Technology is a network of various techniques to ensure and optimize learning outcomes effectively.**
શૈક્ષણિક તકનીકી એ શિક્ષણના પરિણામોને અસરકારક રીતે સુનિશ્ચિત કરવા અને ઓપ્ટિમાઇઝ કરવા માટે વિવિધ તકનીકોનું નેટવર્ક છે.
  - Educational Technology is efficient use software for optimizing learning outcomes.
શૈક્ષણિક તકનીકી એ શીખવાના પરિણામોને ઓપ્ટિમાઇઝ કરવા માટે કાર્યક્ષમ ઉપયોગ સોફ્ટવેર છે.
  - Educational Technology is an effective use of multi-media in a classroom context.
શૈક્ષણિક ટેકનોલોજી એ વર્ગખંડના સંદર્ભમાં મલ્ટિ-મીડિયાનો અસરકારક ઉપયોગ છે.
- What is the aim of Five Es of Constructivism? - રચનાવાદના પાંચ Es નો ઉદ્દેશ શું છે? [1 Mark]
- To effectively analyze the instruction - સૂચનાનું અસરકારક રીતે વિશ્લેષણ કરવા માટે
  - **To grow, understanding of a concept - વિકસવા માટે, ખ્યાલને સમજવો**
  - To evaluate instructional strategy - સૂચનાત્મક વ્યૂહરચનાનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે
  - To gain new information - નવી જાણકારી મેળવવા માટે
- How social learning occurs? - સામાજિક શિક્ષણ કેવી રીતે થાય છે? [1 Mark]
- **Through direct contact - સીધા સંપર્ક દ્વારા**
  - Through impersonal contact -- અંગત સંપર્ક દ્વારા
  - Through personal contact -- વ્યક્તિગત સંપર્ક દ્વારા
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- Which of the following set of statements are relevant for describing teaching as a profession?
1. Teaching profession has an organised body of knowledge.
  2. Teaching profession implies a set of attitudes.
  3. Duration of Teacher Training Programme is not a professional pre-requisite.
  4. Teaching profession has its own code of moral ethics.
- શિક્ષણને વ્યવસાય તરીકે વર્ણવવા માટે નીચેનામાંથી કયું વિધાન પ્રસ્તુત છે?
- (૧) શિક્ષણ વ્યવસાયમાં જ્ઞાનનું સંગઠિત જૂથ હોય છે.
  - (૨) શિક્ષણ વ્યવસાય એ વલણોનો સમૂહ સૂચવે છે.
  - (૩) શિક્ષક તાલીમ કાર્યક્રમનો સમયગાળો એ વ્યાવસાયિક પૂર્વ શરત નથી.
  - (૪) શિક્ષણ વ્યવસાયની પોતાની નૈતિક નીતિમત્તા હોય છે. [1 Mark]
- 2, 3 and 4
  - 1, 3 and 4
  - **1, 2 and 4**
  - 1, 2 and 3
- What are the characteristics of leader? -- નેતાની લાક્ષણિકતાઓ શું છે? 1. Great -- 1.મહાન 2. Exceptional born -- 2.અપવાદરૂપ જન્મ 3. Divine power -- 3.દૈવી શક્તિ 4. Educated -- 4.શિક્ષિત [1

Mark]

- **1 and 4**
  - 1 and 3
  - 2 and 4
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- Which method of quality control in education measures student's aptitude? - શિક્ષણમાં ગુણવત્તા નિયંત્રણની કઈ પદ્ધતિ વિદ્યાર્થીઓની યોગ્યતાને માપે છે? [1 Mark]
- Training - તાલીમ
  - **Standardized testing - પ્રમાણભૂત ચકાસણી**
  - Teaching review - શિક્ષણ સમીક્ષા
  - None of these - ઉપર માંથી કંઈ નહિ
- The objective of inclusive education is -- સર્વસમાવેશક શિક્ષણનો ઉદ્દેશ છે [1 Mark]
- **to uncover and minimize barriers to learning - શીખવા માટેના અવરોધોને ઉજાગર કરવા અને ઘટાડવા માટે**
  - to change attitudes, behaviors, teaching methods, curricular and environment to meet the needs of all children
બધા બાળકોની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે વલણો, વર્તણૂકો, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ, અભ્યાસક્રમ અને વાતાવરણમાં પરિવર્તન લાવવા માટે
  - to promote constantly the local cultures and contents of various communities of the society.
સમાજના વિવિધ સમુદાયોની સ્થાનિક સંસ્કૃતિઓ અને વિષયવસ્તુને સતત પ્રોત્સાહન આપવા માટે.
  - All of these - ઉપરોક્ત તમામ
- Who established the first school to educate the mentally retarded children? - માનસિક વિકલાંગ બાળકોને શિક્ષિત કરવા માટે પ્રથમ શાળાની સ્થાપના કોણે કરી? [1 Mark]
- Terman - ટર્મન
  - Gardner - ગાર્ડનર
  - **Seguin - સેગ્યુઈન**
  - Binet - બિને
- Which type of interview is used to solve personal, educational and vocational problems of the child, by the teacher?
શિક્ષક દ્વારા, બાળકની વ્યક્તિગત, શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક સમસ્યાઓના નિરાકરણ માટે કયા પ્રકારનાં ઇન્ટરવ્યુનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે? [1 Mark]
- **Counselling interview - પરામર્શ મુલાકાત**
  - Survey interview - સર્વે ઇન્ટરવ્યુ
  - Diagnostic interview - નિદાનાત્મક મુલાકાત
  - Therapeutic interview - થેરાપ્યુટિક ઇન્ટરવ્યુ
- Who wrote the book 'School and Society'? -- 'સ્કૂલ એન્ડ સોસાયટી' પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું? [1 Mark]
- Auguste Comte -ઓગસ્ટ કોન્ટે
  - Emile Durkheim - એમીલ ડર્ખાઈમ
  - **John Dewey - જહોન ડેવી**
  - Robert Merto - રોબર્ટ મેર્ટો
- Bi-polar scale is used in - બાય-પોલર સ્કેલનો ઉપયોગ આમાં થાય છે [1 Mark]
- **semantic differential scale - સિમેન્ટીક વિભેદક માપદંડ**
  - rating scale - રેટિંગ સ્કેલ
  - Thurstone scale - થર્સ્ટોન સ્કેલ
  - Likert scale - લિકાર્ટ માપદંડ
- How teachers help to develop critical thinking skill among students? - શિક્ષકો વિદ્યાર્થીઓમાં નિર્ણાયક વિચારસરણી કુશળતા વિકસાવવામાં કેવી રીતે મદદ કરે છે? [1 Mark]
- Through practice - પ્રેક્ટિસ દ્વારા

- Through practice - વિષયોને ઓળખી રહ્યા છે
  - Specifying objectives - હેતુઓને સ્પષ્ટ કરી રહ્યા છે
  - **All of these - ઉપરોક્ત તમામ**
- Existentialism believes more in _____ than in _____ -- અસ્તિત્વવાદ _____ કરતાં _____ માં વધુ માને છે [1 Mark]
- essence, existence -- સાર, અસ્તિત્વ
  - **existence, essence -- અસ્તિત્વ, સત્વ**
  - action, intuition -- ક્રિયા, અંતઃસ્કુરણ
  - intuition, action -- અંતઃસ્કુરણ, ક્રિયા
- Which among the following are the five types of Yama by Yoga? - યોગ દ્વારા નીચેના માંથી કયા પાંચ પ્રકારના યમ છે? [1 Mark]
- Ahimsa, Asteya, Satya, Brahmacharya, Asana - અહિંસા, અસ્તેય, સત્ય, બ્રહ્મચર્ય, આસન
  - **Ahimsa, Satya, Asteya, Brahmacharya, Aparigraha - અહિંસા, સત્ય, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય, અપરિગ્રહ**
  - Satya, Asteya, Brahmacharya, Aparigraha, Dhyana - સત્ય, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય, અપરિગ્રહ, ધ્યાન
  - Asteya, Brahmacharya, Satya, Dhyana, Asana -- અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય, સત્ય, ધ્યાન, આસન
- A Vedanta teacher will teach the following - વેદાંતના શિક્ષક નીચે મુજબ શીખવશે
1. Maya - 1. માયા
2. Science and Technology - 2. વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી
3. World History - 3. વિશ્વ ઇતિહાસ
4. Educational Technology - 4. શૈક્ષણિક ટેકનોલોજી [1 Mark]
- **1, 2, 3 and 4**
  - 1, 3 and 4
  - 2, 3 and 4
  - 1, 2 and 4
- Statement I In 1864, Jyoti Rao and Savitribai started a care center called Balhaty Pratibhandak Griha.
Statement II Savitribai founded the first girl's school in Pune in Bhide Wada
નિવેદન- I ૧૮૬૪માં જ્યોતિ રાવ અને સાવિત્રીબાઈએ બલહાટી પ્રતિબંધક ગૃહ નામનું કેર સેન્ટર શરૂ કર્યું હતું.
નિવેદન II સાવિત્રીબાઈએ ભીડે વાડામાં પુણેમાં પ્રથમ છોકરીઓની શાળાની સ્થાપના કરી હતી. [1 Mark]
- Only Statement I is correct - માત્ર સ્ટેટમેન્ટ I સાચું છે
  - Only Statement II is correct - માત્ર વાક્ય II જ સાચું છે
  - Both the Statements, I and II are incorrect - બંને નિવેદનો, I અને II ખોટા છે
  - **Both the Statements, I and II are correct. - બંને નિવેદનો, I અને II સાચા છે**
- According to Gandhiji, which of the following aims can be achieved through basic education?
ગાંધીજીના મતે પાયાના શિક્ષણ દ્વારા નીચેના માંથી કયું ધ્યેય સિદ્ધ કરી શકાય? 1. Ram Rajya - 1. રામ રાજ્ય
2. Freedom and autonomy - 2. સ્વતંત્રતા અને સ્વાયત્તતા
3. Natural justice - 3. કુદરતી ન્યાય
4. Sarvodaya - 4. સર્વોદય
5. Equality - 5. સમાનતા
6. Democracy - 6. લોકશાહી [1 Mark]
- **1, 2, 3 and 4**
  - 2, 3, 4 and 5
  - 1, 3, 4 and 5
  - 2, 3, 4 and 6
- What is the modern method of acquiring knowledge? -- જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાની આધુનિક પદ્ધતિ કઈ છે? [1 Mark]
- Authority - સત્તા
  - Personal experience -- વ્યક્તિગત અનુભવ

- **Scientific Method -- વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ**
- Expert's opinion -- નિષ્ણાતનો અભિપ્રાય

- Who was the first chairman of Kothari Commission? -- કોઠારી કમિશનના પ્રથમ ચેરમેન કોણ હતા? [1 Mark]

- **Daulat Singh Kothari - દૌલતસિંહ કોઠારી**
- Uday Singh Kothari -- ઉદયસિંહ કોઠારી
- Sanjay Singh Kothari -- સંજય સિંહ કોઠારી
- Brij Bhushan Kothari - બ્રિજ ભૂષણ કોઠારી

- District Institutes of Education and Training (DIETs) were created in pursuance of the recommendation of ડિસ્ટ્રિક્ટ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ્સ ઓફ એજ્યુકેશન એન્ડ ટ્રેનિંગ (DIET)ની રચના આ ભલામણોને અનુસરીને કરવામાં આવી હતી [1 Mark]

- National Policy of Education, 1968 - રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ, 1968
- **National Policy of Education, 1986 - રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ, 1986**
- Kothari Commission, 1964-66 - રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ, 1986
- 42nd Constitutional Amendment Act, 1976 - 42મો બંધારણીય સુધારા ધારો, 1976

- In the history of education in India, the pre-dominant influence was of the following. હિંદમાં કેળવણીના ઇતિહાસમાં પૂર્વપ્રભાવોની અસર નીચે મુજબની હતી.

1. Democracy - 1. લોકશાહી
2. Religion - 2. ધર્મ
3. Politics - 3. રાજકારણ
4. Modernization - 4. આધુનિકીકરણ [1 Mark]

- 1, 2, 3, 4
- 3, 2, 4, 1
- **2, 3, 1, 4**
- 4, 1, 2, 3

- In the following statements, given below are some indicators of development during various stages of development. Select the set of statements, from the code which points out most appropriately these developmental features:

નીચે આપેલાં વિધાનોમાં, વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ દરમિયાનના વિકાસના કેટલાક સૂચકાંકો છે. કોડમાંથી નિવેદનોનો સમૂહ પસંદ કરો, જે આ વિકાસલક્ષી લાક્ષણિકતાઓને સૌથી યોગ્ય રીતે નિર્દેશ કરે છે:

1. There appears change in the size of the person.- 1. વ્યક્તિના કદમાં ફેરફાર દેખાય છે.
2. There is a change manifest in the personal relationship of the individuals. -- 2. વ્યક્તિઓના અંગત સંબંધોમાં પરિવર્તન જોવા મળે છે.
3. The bodily organization and various organs of the person show change in proportion. -- 3. શારીરિક સંગઠન અને વ્યક્તિના વિવિધ અંગોના પ્રમાણમાં ફેરફાર જોવા મળે છે.
4. The thinking of the person changes. -- 4. વ્યક્તિની વિચારસરણી બદલાય છે.
5. There occurs disappearance in the old features of the person. -- 5. વ્યક્તિની જૂની લાક્ષણિકતાઓમાં અદૃશ્ય થઈ જાય છે.
6. There is perceptible change in the attitude of the person -- 6. વ્યક્તિના વલણમાં દેખીતો ફેરફાર થાય છે.
7. There develops acquisition of new features. - 7. નવાં ફીચર્સ હસ્તગત કરવામાં આવે છે.
8. The language of the person undergoes a change.- 8. વ્યક્તિની ભાષામાં પરિવર્તન આવે છે. [1 Mark]

- 2, 2, 3 and 4
- 5, 6, 7 and 8
- **1, 3, 5 and 6**
- 1, 3, 5 and 6

- **Assertion (A) Heredity influences the process of growth and development.**
Reason (R) The living conditions-physical, social and cultural do not affect growth and development.
નિવેદન (A) આનુવંશિકતા વૃદ્ધિ અને વિકાસની પ્રક્રિયાને પ્રભાવિત કરે છે.
કારણ (R) જીવનની સ્થિતિ-ભૌતિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ અને વિકાસને અસર કરતી નથી. [1 Mark]
  - Both A and R are true and R is the correct explanation -- A અને R બંને સાચા છે અને R એ સાચી સમજૂતી છે
  - Both A and R are true, but R is not the correct explanation -- A અને R બંને સાચા છે, પરંતુ R એ યોગ્ય સમજૂતી નથી
  - **A is true, but R is false - A સાચું છે, પરંતુ R ખોટું છે**
  - A is false, but R is true. -- 'A' ખોટું છે, પણ 'R' સાચું છે.
- **The problem-solving ability depends upon the. --સમસ્યાના નિરાકરણની ક્ષમતા આના પર આધાર રાખે છે. [1 Mark]**
  - growth in height and weight - ઊંચાઈ અને વજનમાં વૃદ્ધિ
  - **development of vocabulary - શબ્દયાદીનો વિકાસ**
  - development of thinking and reasoning -- વિચાર અને તર્કનો વિકાસ
  - development in size and shape -- માપ અને આકારમાં વિકાસ
- **NCTE became a statutory body on - એનસીટીઈ આના પર એક વૈધાનિક સંસ્થા બની હતી [1 Mark]**
  - 17th August, 1994 - 17મી ઓગસ્ટ, 1994
  - 17th August, 1993 - 17મી ઓગસ્ટ, 1993
  - 17th August, 1996 -- 17મી ઓગસ્ટ, 1996
  - **17th August, 1995 -- 17મી ઓગસ્ટ, 1995**